

Перші кроки «молодіжки»: курс на оптимізм, завзяття і роботу

Віктор Радчук

Тема, яку ми знову пропонуємо для наших читачів, не втрачає актуальності. Ба більше, у Романівській громаді таке явище, як молодіжна рада, народжується вдруге.

Зауважимо: «дитинка» лише розпочинає свою ходу, тому наші наміри продиктовані лише одним бажанням: допомогти, підсобити, посприяти і т. п. Сьогодні, вже після сесії Романівської селищної ради, де було затверджене Положення про діяльність молодіжної ради, відбулося декілька важливих подій у житті новоствореної «молодіжки», а про її перші кроки ми попросили розповісти Вікторію Зінчук, яку вже за кілька днів після сесії Романівської селищної ради було обрано головою молодіжної ради.

У середу, 5 березня 2025 року, ми плануємо (якщо, звісно, нічого не завадить) провести чергове засідання молодіжної ради при Романівській селищній раді, – говорить Вікторія Зінчук. – Шонайперше візьмемося за планування своєї роботи, оскільки із організаційними процесами ми начебто впоралися. Пора, як кажуть, братися за конкретну роботу. Поки що може відзначити атмосферу емоційного завзяття, бажання щось робити, чимось відзначитися, за щось взятися. Цього не забереши у кожного, хто забажав працювати у складі молодіжної ради. Звісно ж, поки що відчувається піднесення вже від того, що ми зібралися разом, що ми змогли організуватися, що нам цікаво навіть разом перебувати, спілкуватися, говорити, обмінюватися думками. А тепер ще – і планами.

Щодо планування та намірів. Які перші кроки у цьому напрямі хочете зробити?

Передусім окреслити певні напрями, галузі, впровадження. Можливо, хтось

Вікторія Зінчук - голова Молодіжної ради

висловиться і побажає очолити ту чи іншу галузь роботи. Ще одна деталь, на яку ми збираємося робити наголос, – увага до молоді, до життя у селах нашої громади. У Романові є чимало установ, організацій чи навіть підприємств, фірм і т. д., де молоді люди працюють, спілкуються, домовляються про певні справи, зустрічаються, відпочивають. Зрештою, життя більш-менш жваве, і тут можливостей для молодіжної комунікації значно більше. Зауважу лише, що ці можливості варто влучно, вдало і правильно організувати, координувати. А щодо села, де живе нехай навіть десяток юнаків та дівчат, то тут треба більше уваги і співучасті. Поки що не берусь казати про якусь конкретику, але сподіваюсь і дуже прагнутиму, аби ми всі разом напрацювали певний алгоритм дій щодо нашої роботи у сільській місцевості. Проте ми переконані, що нас там чекають, що ми там знайдемо друзів та однокласників.

Які найбільші проблеми у молодіжному середовищі ти бачиш? Щось може вартує найпершої уваги?

Загалом таких проблем, які видно навіть неозброєним оком, є чимало. Головна – ми не зовсім організовані. Розумію, що кожен юнак, дівчина – це особистість, яка до чогось прагне, у чомусь вже чогось досягла і навіть має розуміння свого майбутнього. Але для більшості наших

хлопців та дівчат поки що бракує комунікації. Так, ми всі у гаджетах, у фейсбуці, тік-тоці, телеграмі і т. п. Але при цьому втрачаємо живе, людське, щире і вартісне спілкування. Це, на мою думку, великий недолік нашого часу, а для молоді це справжня біда. І той, хто хоча б це зрозуміє – вже на шляху вирішення цієї хвороби чи то цивілізаційного збочення. Якраз у роботі нашої «молодіжки» я особисто докладу зусиль для того, аби залежність від гаджетів була хоча б помірною. Бо всім зрозуміло, що технології і цифровізація всюдисущі, тому позбавитись цього здобутку не вдасться. Але шукати норму чи «золоту» серединку ми мусимо.

Мушу запитати про те, чи визначатимете плани на майбутнє, перспективу двох-трьох років.

Тут відповідь має бути найпростішою: про майбутнє говорити можна, у когось є наміри та плани на п'ять чи десять років, але я особисто за те, аби ми докладали найбільших зусиль і жили посправжньому активним життям вже сьогодні. Сучасність, реальність – речі об'єктивні і вимагають нашої участі сьогодні і зараз. Тим паче, що життя ледь не щодня підтверджує цей висновок.

Під час першого, організаційного, засідання молодіжної ради було обрано заступників її голови, а також секретаря «молодіжки». Цю

Марина Іщик - секретар Молодіжної ради

посаду відтепер обіймає Марина Іщик. Звісно ж, про певні враження і про перші тижні життя молодіжної ради ми попросили розповісти і Марину Іщик.

Однозначним висновком щодо початків нашої діяльності є той факт, що нам цікаво збиратися, спілкуватися і взаємодіяти. Що не кажіть, а колектив у два десятки молодих людей – це вже щось. Це середовище, в якому клекоче ініціатива, вирують ідеї, а бажання комунікувати видно навіть по очах. Щодо моєї ролі, то найпершим чином вона стосується нормалізації, формалізації, налагодження певної організаційної дисципліни. Тому поряд із планами, які ми будемо формувати і затверджувати вже у найближчі дні, мусимо подбати про регламент нашої роботи. Це мінімум правил, без яких діяльність будь-якої організації не матиме ефекту, плідного результату, координації і т. п. Уся наша робота, яку ми намітимо у своїх планах, повинна мати чітку структуру. Напрями, проекти, впровадження – все це має бути враховане, але

Зберегти, дослідити і пам'ятати!

(гасло, яке примножується працею і перемогами)

с. 4

Колодія провели швидше ніж колись, всього за три години!

с. 4

Форум проходив гарно, але у аграріїв сподівання на себе і на Божу ласку

с. 5

й водночас відображене, намічене і навіть проконтрольоване. Що б там і хто не казав, закони організації або ж правила діяльності нехай навіть громадських структур мають визначальне значення. Тим паче, що вже перші наші зібрання говорять про те, що географія наших справ, акцій, заходів стосуватиметься всієї громади. Наголошую – усіх сіл і селищ. Прогножую, що вже

перші місяці нашої роботи призведуть до численного зростання членства у «молодіжці». Нічого поганого чи складного у цьому не бачу. Навпаки – зростання і збільшення чисельності наших рядів буде ознакою правильності наших дій. Втім, все ще попереду, а тут я висловлюю лише свої очікування, наміри та сподівання. Ось так!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

СПОДОБАЛАСЬ ГАЗЕТА?

ПІДТРИМАЙ СВОБОДУ СЛОВА!

ПЕРЕДПЛАТИ

на 1 місяць - 26,00 грн,
на 3 місяці - 78,00 грн,
на 6 місяців - 156,00 грн

у найближчому поштовому відділенні!

Боржники на дорогах: українські водії накопичують штрафи за порушення ПДР

В Україні з кожним роком зростає кількість несплачених штрафів за порушення правил дорожнього руху.

На 33% боргів побільшало торік, а порівняно з 2021 – аж на 240%. У яких регіонах найбільше боржників та чим загрожують несплачені штрафи, розповідає Центр громадського моніторингу та контролю.

Більшість боржників – чоловіки

Понад 735 тисяч нових боргів через несплачені штрафи ПДР зафіксували торік за даними Єдиного реєстру боржників. І кількість проваджень через несплачені штрафи стабільно зростає. Порівняно з періодом до повномасштабного вторгнення – збільшилася аж у 2,4 раза.

83% боржників за минулий рік – чоловіки. Більшість порушників (54%) – віком від 25 до 45 років. Частка боржників серед жінок також росте: якщо у 2021-му проваджень щодо водійок було лише 9%, то нині їх уже 17%.

10,4% від усіх боргів за несплачені штрафи зафіксували на Дніпропетровщині. Майже стільки ж – у столиці. На третьому місці Одещина – 7,8% заборгованих штрафів.

Кількість порушень на дорогах зростає

Більшає не лише несплачених штрафів, а й самих порушень ПДР. Від початку цього року кількість аварій у різних регіонах України зросла на 5-9% порівняно з 2023-2024 роками. За інформацією заступника начальника Департаменту патрульної поліції Олексія Білощицького, найбільше ДТП трапляється у найзаселеніших регіонах країни, а найпоширенішою їхньою причи-

ною залишається перевищення швидкості, яке спричиняє майже 40% усіх аварій.

«Серед критичних регіонів по кількості ДТП – Львівська, Дніпропетровська і Київська області, адже ці регіони є одними з найбільш насичених щодо транспортного потоку й найбільшою щільністю транспорту порівняно з іншими регіонами», – розповів Білощицький.

Кожна 25-та ДТП з постраждалими – скоєне п'яними водіями

Крім того, від початку повномасштабного вторгнення на 19% побільшало аварій, скоєних нетверезими водіями. А минуло-

річ кожен 25-ту ДТП з постраждалими спричинив п'яний кермувальник. Найбільше нетверезих водіїв у 2024 зафіксували на Дніпропетровщині – 8 745 протоколів. До трійки антилідерів потрапили також Київ – 8 176 протоколів та Одещина – 7 073 протоколи.

Що буде, якщо не платити штраф

Якщо не сплатити штраф за порушення правил дорожнього руху впродовж 15 днів, його сума зростає вдвічі. Якщо не оплатити його протягом 30 днів з дня набрання законної сили по-

станови про накладення адмінстягнення, то така постанова потрапить до органів державної виконавчої служби, а порушник перейде у статус боржника.

Щоб стягнути несплачений штраф швидше, виконавча служба перевірить інформацію про майно боржника і його банківські рахунки. Далі державний виконавець може накласти арешт на рухоме і нерухоме майно, а також арештувати рахунок неплатника.

Для того, щоб закрити провадження та зняти ці арешти, доведеться сплатити не лише сам штраф, а й виконавчий збір та виконавчі витрати.

З 1 березня відбудеться індексація пенсій для понад 10 млн українців

Відповідно до чинного законодавства щороку 1 березня має відбуватися індексація пенсій.

Водночас в умовах воєнного стану уряд має право визначати параметри індексації з урахуванням того, наскільки великий вплив безпекова ситуація справляє на державний бюджет і публічні фінанси.

Попри це в умовах війни уряд третій рік поспіль проводить індексацію пенсій, адже вона є одним із інструментів підтримки найменш захищених громадян.

Щоб забезпечити проведення індексації раніше призначених пенсій і страхових виплат та покращити матеріальне забезпечення найвразливіших верств населення, 25 лютого уряд ухвалив рішення про здійснення індексації пенсій у 2025 році.

Завдяки індексації для понад 10 млн

громадян з 1 березня пенсії підвищаться на 11,5%.

Розмір індексації обчислено на базі офіційних показників розвитку економіки у 2024 році: зростання споживчих цін – 12%; зростання середньої заробітної плати за 2022-2024 рр. – 11%.

Відповідно до прийнятої постанови з 1 березня будуть проіндексовані пенсії для:

- 9,2 млн пенсіонерів, яким пенсію призначено на загальних підставах;
- 672 тис. пенсіонерів силових відомств;
- 98 тис. осіб, які отримують пенсію по інвалідності та в разі втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи;
- 79,6 тис. пенсіонерів осіб з інвалідністю внаслідок війни та учасників бойових дій, які отримують мінімальні пенсійні виплати;
- 23,4 тис. пенсіонерів – колишніх працівників органів місцевого самоврядування та державних службовців.

«Цим рішенням ми вже втретє виправляємо недосконалість пенсійного законодавства, через яку найнижчі пенсії під час індексації раніше майже не зростали. Тому цього року знову буде проіндексовано най-

нижчі пенсії, які до 2023 року під індексацію не потрапляли. Середній прогнозний рівень зростання пенсій після індексації складе 556 грн, розмір середньої пенсії в Україні зростає з 5789 грн до 6345 грн», – зауважила міністерка соціальної політики Оксана Жолнович.

Крім того, з 1 березня будуть проіндексовані щомісячні страхові виплати для 158 тисяч потерпілих від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, та особам, які мають право на страхові виплати в разі смерті потерпілого.

Звертаємо увагу, що також 1 квітня відбудеться автоматичний перерахунок пенсій для 629 тис. працюючих пенсіонерів (з урахуванням їхнього оновленого страхового стажу).

Водночас діятимуть тимчасові обмеження на максимальний розмір індексації пенсій. Розмір підвищення за результатами індексації буде обмежено до 1 500 грн для всіх отримувачів пенсій і страхових виплат, незалежно від категорії. Це дозволить більш справедливо розподілити обмежений фінансовий ресурс на здійснення індексації та забезпечити підвищення пенсій для українців, які отримують найменші виплати.

Мінімальний розмір підвищення пенсій становитиме не менше ніж 100 грн.

Пресслужба
Міністерства соціальної політики

Що сталося у Вашингтоні? І що – думаємо ми?

Вальтер Магалецький

Про те, що відбулося у Вашингтоні надвечір 27 лютого 2025 року, говорить нині увесь світ. Про це кажуть, розповідають, пишуть і в Україні.

Найприємніше, що у нас такий собі «шкандаль» між президентами двох держав не викликає надмірних дискусій. Для більшості українців зрозуміло, що НАС прагнули неабияк нагнути. Нас хотіли принизити, хоча наскільки прогнозованим був результат зустрічі в Овальному кабінеті, сьогодні починають розуміти все більше людей у всьому світі. Вже зараз, майже через тиждень після зустрічі Володимира Зеленського і Дональда Трампа, можна про дещо сказати, як-то кажуть, у сухому залишку.

Насамперед те, що не варто ототожнювати цей скандал із трагедією, якої поки що не сталося. Майже ніхто не вважає, що це Зеленський винен у провалі переговорів з Трампом.

Керівник найпотужнішої держави світу показав своїм криком, що він доволі рішуче налаштований на змову за нашою спиною. Американський дід (так часто називають Дональда Трампа) керується, по суті, дурнуватим і сумнівним переконанням, що:

1. Росію неможливо перемогти.
2. Єдиний шлях відвернути третю світову – поступки неогітлерів.

І те, і те є дурнею. Очевидно усім, що лише і виключно перемога над Росією у цьому так званому конфлікті відверне третю світову. А от умиротворення путлера лише покаже китайцям, що лідер США – нікчемний боягуз і боїться воювати, а отже, пора дати США під зад, забравши Тайвань.

Всі бачили, що Трамп кричав і не зогледівся, як проговорився. Він із Венсом декілька разів повторив, що в нас (в українців) не ті карти. Тобто не ті карти, щоб не тільки боротися далі, а навіть відстоювати свої умови перед США.

Відтепер його план зрозумілий: напести нам казок про те, як «ви станете в кращій позиції після угоди», і примусити до поступок ворогові й кинути союзників.

Можна припустити, що якраз у цих умовах реально нам навіть треба було влаштувати цей скандал. Єдиний вихід зараз – це привертати увагу до плану американської верхівки. Нехай всі у світі обговорюють, що сталося. Нехай всі обдумують, в яку кризову прірву тягне нашу планету насправді боягуз і очевидний авантюрист.

Лише тоді є шанс, що у всьому світі народиться і швидко підніметься опозиція щодо ідей та намірів Трампа і світ не дасть черговому чемберленові «привезти всім мир».

P. S. Сьогодні дуже популярно залучати для аналізу та обговорення психологічних аспектів публічної дискусії Зеленський-Трамп-Венс допомогу штучного інтелекту (ChatGPT).

Отже, штучний (комп'ютерний) розум каже, що в Овальному

кабінеті 27 лютого 2025 року було влаштовано справжній майстер-клас з газлайтингу (вид маніпуляції, коли людину примушують сумніватися в очевидному), тиску і примусу з боку Трампа та його оточення. При цьому Chat GPT встановив наступні ключові моменти:

ЗВИНУВАННЯ ЖЕРТВИ У ВЛАСНОМУ СТАНОВИЩІ

Трамп буквально каже Зеленському: «Ви дозволили собі бути в дуже поганій позиції». Це класика аб'юзера (насилля сильнішого над слабшим, більшого над меншим і т. д.) – звинувачити жертву в тому, що вона страждає. Мовляв, самі винні, що Росія вас окупувала і вбиває ваших людей.

ТИСК І ПРИМУС ДО ВДЯЧНОСТІ

Венс вимагає, щоб Зеленський сказав «дякую». Це надзвичайно токсичний прийом – змусити жертву дякувати за допомогу, яка їй життєво необхідна, а потім звинувачувати її в невдячності, якщо вона намагається відстоювати свої права.

МАНІПУЛЯЦІЯ ПОНЯТТЯМ «МИР»

Трамп заявляє, що Зеленський не готовий до миру. Але під цим він має на увазі капітуляцію України. Це типова маніпуляція – підміна поняття «справедливий мир» поняттям «здача в полон».

ВІДМОВА ВИЗНАВАТИ РЕАЛЬНОСТІ ВІЙНИ

Трамп постійно каже, що у Зеленського немає карт, що «без нас у вас жодних карт». Це ще один прийом аб'юзера – знецінювати зусилля жертви, стверджуючи, що вона безсила без милості «рятівника».

ЗНЕЦІНЕННЯ ЖЕРТВ ВІЙНИ

«Якщо у вас буде припинення вогню, ви повинні це прийняти, щоб кулі перестали літати, а ваші люди перестали вмирати». Але Трамп ігнорує, що припинення вогню без гарантій – це просто передишка для росії, щоб перегрупуватися і завдати нового удару.

ТАКТИКА ДОМІНУВАННЯ

Трамп постійно перебиває, не дає Зеленському говорити. Він каже: «Ні-ні, ви й так наговорили», «Ви не в тому становищі, щоб диктувати нам». Це навмисне використання психологічного тиску, щоб встановити ієрархію, де Зеленський – підлеглий.

ПРИМУС ДО КАПІТУЛЯЦІЇ ПІД ВИГЛЯДОМ ДИПЛОМАТІЇ

Венс стверджує, що шлях до миру лежить через дипломатію. Це класична тактика, коли агресорів дають можливість продовжувати свою агресію без спротиву.

ПРОЕКЦІЯ ТА ПІДМІНА ПОНЯТЬ

Трамп заявляє: «Ви граєте життями мільйонів людей».

Але саме це робить він, перекладаючи відповідальність на Зеленського.

СТВОРЕННЯ ІЛЮЗІЇ, ЩО ЗЕЛЕНСЬКИЙ ЩОСЬ ВИНЕН АМЕРИЦІ

США дійсно допомагають Україні, але подання цієї допомоги у формі «ви зобов'язані підкорятися, інакше нічого не отримаєте» – це форма фінансового та військового примусу, а не партнерство.

ЗНЕЦІНЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ

Трамп заявляє: «Якби не наше озброєння, ця війна закінчилася б за два тижні». Це спроба повністю стерти заслуги українців і представити їх як повністю залежних від США.

Висновок: Трамп і його команда використали весь спектр аб'юзивних тактик: газлайтинг, звинувачення жертви, примус до вдячності, маніпуляцію поняттями «миру» та «дипломатії». Це не переговори – це спроба змусити Зеленського прийняти умови, вигідні США, але смертельно небезпечні для України.

Ментальне здоров'я українців: 68% відчувають негативні зміни через війну

Українці масово скаржаться на погіршення свого психічного стану після початку повномасштабного вторгнення.

Згідно зі звітом Всесвітньої організації охорони здоров'я, про негативні зміни заявляють 68% опитаних. Серед найпоширеніших ВООЗ називає проблеми із психічним здоров'ям (на них скаржаться 46% опитаних), розлади психіки (від них потерпають 41%) та неврологічні розлади (про них повідомили 39% українців). Як захистити ментальне здоров'я українців – дізнавався Центр громадського моніторингу та контролю.

Від чого потерпають українці

За даними Міністерства охорони здоров'я, проблеми із психічним станом мають тисячі українців. Люди скаржаться на відчуття тривоги, напруженості, пригнічений настрій, порушення пам'яті або сну, роздратованість і гостру реакцію на стрес.

У своїй колонці для «Української правди. Життя» клінічна психологиня Олександра Гліжинська пише про кризу психічного здоров'я, з якою зіткнулися українці. На основі проведеного науковицею у 2023 році дослідження у 32% респондентів виявили симптоми посттравматичного стресового розладу, а у 73% опитаних зафіксували середній та високий рівень тривожності.

За даними опитування, проведеного Gradus Research, 72% українців причиною стресу та знервованості називають війну з Росією. Також проблеми з психікою українці пов'язують із власним фінансовим станом, соціально-політичною ситуацією в країні та станом здоров'я.

Хто звертається до психологів

У тому ж опитуванні від Gradus Research йдеться: 40% українців зізналися, що за останні пів року відчували необхідність звернутися за психологічною допомогою. Серед жінок цей показник значно вищий, ніж серед чоловіків (47% проти 32%). Втім, до спеціалістів дійшли лише 8% респондентів.

Клінічна психологиня Олександра Гліжинська зазначає: лише 26% українців

готові звертатися до психологів. Один з головних страхів наших співвітчизників – потрапити до некваліфікованого спеціаліста. Крім того, у суспільстві досі побутують міфи, що звернення за психологічною допомогою може викликати суспільний осуд.

У Національному інституті стратегічних досліджень застерігають, що проблеми з ментальним здоров'ям позначаються на фізичному здоров'ї людини, можуть супроводжуватися такими залежностями, як алкоголізм чи наркоманія, призводять до труднощів соціальної адаптації та інтеграції, позначаються на працездатності людини.

Як отримати допомогу

З початку повномасштабного вторгнення в Україні діють одразу кілька програм з психологічної підтримки. Серед планів чиновників – створити 200 центрів ментального здоров'я, де українці зможуть отримати допомогу. Станом на початок зими йшлося про заклади у 8 регіонах: на Тернопільщині, Вінниччині, Львівщині, Полтавщині, Дніпропетровщині, Житомирщині, Рівненщині та Сумщині. З початку цього року центри ментального здоров'я надають допомогу за новим пакетом Програми медичних гарантій, щоб зробити послуги доступнішими і гарантувати їхнє фінансування державою.

Як саме скористатися допомогою, підкаже сайт Міністерства охорони здоров'я.

Він містить посилання на мапу, де можна побачити усі медичні заклади, що надають психологічну чи психіатричну допомогу в обраному регіоні. У МОЗ зазначають, що отримати можна допомогу кількох видів. Первинну (якщо шукаєте сімейного лікаря або педіатра, який пройшов підготовку та надає психологічну допомогу); амбулаторну (якщо шукаєте поліклініку, де є лікар-спеціаліст – психолог, психіатр, психотерапевт); стаціонарну (якщо шукаєте спеціалізований медзаклад, який надає стаціонарну психіатричну допомогу) чи мобільну (якщо шукаєте медзаклад, який надає допомогу за місцем проживання людини).

Подальші кроки

У лютому Президент України підписав закон про систему охорони психічного здоров'я. Документ створює Нацкомісію з питань психічного здоров'я, яка розроблятиме стратегію та план дій задля підтримки ментального здоров'я українців, оцінюватиме ефективність державної політики та перевірятиме дотримання законодавства у сфері охорони психічного здоров'я.

Зокрема, закон має побороти побоювання українців отримати некваліфіковану допомогу, адже запроваджує сертифікацію за професійними напрямками роботи психологів. Працювати зможуть лише сертифіковані спеціалісти, а знання основ психічних розладів буде обов'язковим для всіх сертифікованих фахівців.

Колодія провели швидше ніж колись, всього за три години!

Наталія Риси́ч

Другого березня, у неділю, українцям випала нагода відсвяткувати Колодія.

Інша назва свята – Масниця, або Сиропуст, хоча у кожній області нашої країни існує різновид назви справді єдиного свята, що символізує відхід зими та пришествя весни. Насправді, ще за давніми традиціями півторитисячолітньої давнини, Колодія (чи Масницю) святкували ледь не тиждень, із понеділка до неділі. Тож 2-го березня 2025 року в Україні і зокрема у Романівській селищній раді Колодія відзначили святковими кількогодичними дійствами та традиційним обрядом спалення опудала як символу зими. У Романові воно розпочалося об одинадцятій ранку і тривало дві години.

А вже у пообідню пору частина романівчан разом із жителями Врублівського старостинського округу відзначали Колодія (а, по суті, прощалися з ним) на території відпочинкового комплексу «Жасмин Полісся». Тут свято Колодія відзначали чи не вперше, оскільки комплекс та ресторан «Жасмин» працює не так вже й давно. Слід зауважити, що місцина для святкування Колодія на майданчиках «Жасмина Полісся» дуже підходяща, тож у майбутньому масштаби святкувань, які в народі довго називали прово-

дами зими, можуть бути кратно більшими. Тим паче, що підготувати свої концертні номери, а то й цілі фольклорні програми можуть колективи не лише із Романівської, але й Чуднівської чи Миропільської громад. Ба більше, таке свято можна розглядати і як певне конкурсне змагання із присвоєнням звань переможців та лауреатів.

А поки що вийшло як для початку, як для прем'єрної спроби непогано. Принаймні атмосфера свята проводів зимового Колодія мала цікавий, захоплюючий і подомашньому затишний вигляд. Звісно, усіх етнографічних моментів та фольклорних елементів цьогорічний Колодія не передбачав ні у Житомирі, ні у Романові, ні, тим паче, на майданчиках «Жасмину Полісся». А вже те, що увійшло в традицію тижневих святкувань та процедур сиропусної неділі, за дві – три години відтворити неможливо. Зрештою, цього ніхто не

ставив собі за мету, адже головне, аби люди відчували весну як свято, як сподівання та надії на оновлення і на перемогу та завершення війни. Проте відбулася низка святкових елементів, де особливе місце займали млинці кількох видів, виступи артистів-аматорів, які

нагадували присутнім на святі, що без щебетливої та веселої пісні весна в Україну не приходить. Ну і звичай так буває і всі до того звикли, що завершується календарна і фактично кліматична зима спаленням опудала. Цікаво, що у Романові 2 березня опудало мало вигляд путінської потвори зі свинячою подобою, а вже свято

Колодія на території «Жасмину» мало дещо інший зимовий символ, який мав вигляд скромніший і «м'якший» (аж точно такий, як нинішня, майже умовна зима). Однак і в Романові, і на святі у відпочинковому комплексі «Жасмин Полісся» символ зими все ж таки спалили. Бо ж зима відійшла, а весна – надворі!

Зберегти, дослідити і пам'ятати! (гасло, яке примножується працею і перемогами)

Віктор Першко

Обласний етап конкурсного змагання членів Малої академії наук (МАН) – це дуже відповідальний і водночас почесний рівень наукового доробку будь-кого із учасників «манівського» руху.

Евеліна Бистрицька, десятикласниця із села Гордіївка, цьогоріч впевнено перемогла усіх своїх конкурентів, які запропонували дослідження у галузі «Етнологія». Робота Евеліни «Роль жінок у збереженні та трансформації календарної обрядовості: дослідження жіночих ритуалів та обрядів» отримала найвищу оцінку і неабияк зацікавила членів журі МАНу. **Вчителька української мови та літератури Гордіївської філії Романівського ліцею № 2 Катерина Сидорчук**, яка власне і виховала нинішню переможницю «манівського» конкурсу, зауважила, що Евеліна стала черговим учасни-

ком цілого комплексу етнографічних досліджень, які вже тривалий час, майже чотири роки, впроваджують учні із Гордіївки.

Дивовижно, але саме у цьому селі виник і, схоже, успішно розвивається такий собі етнографічний центр, де збирається, обробляється, систематизується напролюд цікава інформація щодо обрядовості та етнографічних звичаїв, які формувалися віками. Гордіївка у цьому сенсі дуже багатогатне село, яке зберегло неповторну автентичну картину стародавніх звичаїв та обрядів. Слід зауважити, що

плекати дослідження – процес напролюд складний. Вимагає терпіння. Працездатності і любові. До земляків, до рідного села, до минушини, яку ще пам'ятають, але яка має неволимому властивість щезати із життя, а потім і з пам'яті сучасників.

Загалом немає сенсу довго розповідати і стверджувати, наскільки важливо досліджувати подібні явища, які важко зберегти у вирі сучасної цивілізації. Водночас процес становлення української нації, який сьогодні проходить потужний гарт, вимагає розуміння своєї ідентич-

ності, знання першоджерел та своїх першовитоків. І робота Евеліни Бистрицької у цьому сенсі має дуже важливе значення, набирає світоглядної значимості і неабиякої суспільної ваги. Те, що представниця Романівської громади отримала найвищу оцінку на рівні етнографічних та етнологічних досліджень усієї Житомирщини, свідчить не лише про талановитість, завзяття та високий рівень громадянського усвідомлення своєї роботи, яка стала результатом титанічних зусиль десятикласниці із Гордіївки. Зауважимо, що й раніше Евеліна Бистрицька неодноразово відзначалася у конкурсах, олімпіадах, де продемонструвала не лише знання і вміння аналізувати сучасні суспільні процеси, але й неабияку соціальну зрілість, яку можна вважати унікальною з огляду на вік дівчини.

Окрім привітань та поздоровлень, які варто адресувати Евеліні Бистрицькій з приводу отриманої перемоги у конкурсі «манівських» робіт, слід відзначити, привітати та подякувати її наукову маму – Катерину Володимирівну Сидорчук. Та проблематика, яку із натхненням та трепетом плекають вчителька і її учениця, має дивовижно важливе значення для

нашого повсякдення. З огляду на майбутнє нам ще доведеться неодноразово наголосувати на увазі до духовної спадщини української жінки, матері-берегині, яка є центровою постаттю у процесі збереження і навіть трансформації віковичних, фундаментальних і націєтворчих традицій українців. І тут немає жодного пафосу, будь-якого перебільшення чи надміру. Водночас питання гарту і міцності для українців сьогодні постали із небаченою досі гостротою. І так зване ментальне здоров'я, про яке нині часто згадують, варто формувати саме на основі народної мудрості, народних звичаїв та обрядів. Так що справа, якій присвячені науковий інтереси Евеліни Бистрицької, зусилля її педагогів-наставників, має бути значимою, повинна знайти цілковите розуміння і отримати всебічну підтримку. Наостанок нашої невеликої замітки про талановиту ученицю та її черговий творчий доробок вважаємо за потрібне побажати Евеліні творчої наснаги, завзяття, успіхів та перемог у суто науковій роботі. Є сподівання, що подібні таланти обов'язково знадобляться Україні та українцям, адже попереду у нас – непочатий край роботи. І – звершень!

Депутатські кошти – на конкретні потреби виборців!

Віктор Першко

Кілька тижнів тому ми розповідали про те, що депутат Житомирської обласної ради Ігор Ходак розподілив кошти, які передбачені бюджетом Житомирської області на виконання депутатських повноважень та вирішення проблем своїх виборців, між Тетерівською та Вільшанською сільськими радами, між Романівською та Миропільською селищними радами та Чуднівською міською радою.

Куди мали піти кошти, розподілені депутатом І. Є. Ходаком для потреб п'яти територіальних громад, мали вирішити вже безпосередньо у громадах. Наприклад сто тисяч гривень, які Ігор Ходак

спрямував до Тетерівської сільської ради, спрямовані до потреб Денишівського старостинського округу. За словами Тетерівського сільського голови Валентини Ільницької, саме така сума коштів допоможе облаштувати поліцейську станцію у селі Висока Піч, де передбачені посади поліцейських офіцерів громади. У Вільшанській сільській громаді сто тисяч від депутата Ігоря Ходака вирішено

використати для облаштування меморіального комплексу на честь загиблих у ході російсько-української війни жителів Вільшанської сільської ради. У Мирополі кошти, які виділив депутат для виборців Миропільської селищної ради, місцева влада скерує на потреби місцевого територіального центру з надання соціальних послуг для населення Миропільської громади. Якщо ще

конкретніше, то якраз для потреб вищезначеного центру з надання соціальних послуг буде закуплено спеціалізоване масажне крісло та бігову доріжку для виконання реабілітаційних та лікувальних вправ. У Чуднові міська рада використовує кошти, перенаправлені на потреби міської громади, аби придбати трактор для потреб місцевих комунальників. У Романові 300 тисяч «депутатських» грошей, які Ігор Ходак запропонував громаді, де безпосередньо мешкає, вирішено направити для закупівлі обладнання та виконання робіт із освітлення вулиць у селищі Романові, а також у селах та селищах громади. Нині у Романові ситуація із вуличним освітленням значно покращилася, і станом на початок весни у селищі освітлюється дві третини його вулиць. Проте у селах Романівської селищної ради ситуація із вуличним освітленням хоча б центральних вулиць поки що потребує суттєвого вдосконалення. Зокрема, якраз на кошти, які за сприяння депутата І.Є. Ходака, направлені із бюджету

Житомирської області до Романівської громади, зможуть суттєво покращити ситуацію із освітлення сільських вулиць Романівської громади.

Значимо, що у Романові обрана депутатом Житомирської обласної ради Олена Гронська – сімейний лікар КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги» Романівської селищної ради. Вона також, як і її колеги-депутати, мала можливість допомогти владі Романівської селищної ради, розподіливши свої «депутатські» кошти на потреби своїх виборців. Так от, 300 тисяч гривень Олена Володимирівна розподілила для закупівлі мультимедійного обладнання для дошкільних та загальноосвітніх закладів селища Романів. Ще майже 444 тисячі гривень депутат обрала О. В. Гронська запропонувала передбачити для потреб КНП ЦПМСД Романівської селищної ради, які планується витратити на придбання комп'ютерної техніки та виробів медичного призначення.

Форум проходив гарно, але у аграріїв сподівання на себе і на Божу ласку

Віктор Радчук

Старт нинішнього аграрного сезону ми розпочинаємо із розповіді про представницький форум із назвою «Житомирщина аграрна 2024-2025 роки», який пройшов у Житомирі 27 лютого 2025 року.

Участь у форумі взяли керівники Житомирської області, а також гості зі столиці. Зокрема, перед житомирцями виступив представник Міністерства аграрної політики та продовольства, а ще одним високоповажним гостем форуму був представник командування Десантно-штурмових військ ЗСУ.

Звісно ж, в умовах війни мова чи не найпершим чином стосувалася питань військових. Зрозуміло, що аграріїв (а до Житомира прибуло близько сотні фермерів, керівників агрофірм та підприємств переробної та харчової галузей) хвилювало питання із бронювання окремих категорій працівників, яких у господарствах Житомирщини залишилося критично мало. Адаже для того, аби залишатися у лідрах сільськогосподарського виробництва, наша область повинна мати хоча б мінімально можливу кількість фахівців, які володіли б навичками роботи із сучасною агротехнікою. Агропідприємства та фермерські господарства торік (як і позаторік) подавали списки на бронювання своїх працівників від служби в ЗСУ, однак неодноразово на ті списки не було звернуто належної уваги.

Окремою темою, яка звучала під час форуму, було обговорення конкретних, хоча й орієнтовних показників забезпечення підрозділів ЗСУ автомобільною технікою. Тут же, в залі Житомирської ОВА, один із найбільших агропідприємців Житомирщини, депутат Житомирської обласної ради Олександр Ющенко (Звягель) вручив заступнику командувача Десантно-штурмових військ ЗСУ сертифікати на чотири новенькі пікапи для потреб десантників безпосередньо на лінії зіткнення із ворогом. Слід зауважити, що якраз Олександр

Ющенко, якого на Житомирщині знають як засновника потужного молокопереробного підприємства «Органік мілк», у своєму виступі не лише подякував воїнам ЗСУ за можливість працювати і виробляти напрочуд якісну агропродукцію. Олександр Ющенко чи не вперше на такому представницькому та офіційному рівні порушив питання про діяльність так званих чорних фермерів. Йдеться про людей, які обробляють власні присадибні ділянки, додаючи до таких земельних угідь ще й присадибні ділянки своїх родичів, залучаючи паї (земельні ділянки площею в кілька гектарів) також своїх сусідів-односельчан. При цьому господарі, які енергійно, завзято працюють на площах у півтора-два десятки гектарів земельних угідь, не сплачують жодної копійки податкових коштів. При цьому вони продають вирощену у господарстві худобу, свиней, птицю, ледь не щоденно здають по сотні літрів молока, а податкових зобов'язань при цьому немає від слова зовсім. Очевидно, що виникає очевидна диспропорція, коли одні господарі несуть на собі головну і найбільшу податкову ношу, а чимала частина господарств, які найчастіше іменуються селянськими, сплачують суто номінальні податкові кошти. Про-

блема, яку порушив Олександр Ющенко, не є новиною. Про те, що подібні «тінкові» фермери живуть і працюють у кожній із пів сотні громад Житомирщини, знають і керівники сільських та селищних рад, а також чиновники-податківці, земельники, екологи і т. д. Однак питання полягає у тому, аби податкові надходження до державного бюджету надходили і збиралися у солідарний спосіб згідно з показниками земельних площ, які перебувають в експлуатації селянських господарств. У будь-якому разі проблема озвучена і порушена, а вже як саме відреагує держава і влада, аби збільшити податковий внесок села у скарбничку держбюджету, покаже вже найближчий час. Єдине, про що можна сказати напевно: ситуація вимагає рішучих, продуманих, вивірених дій.

Єдиним представником Романівської громади під час роботи форуму «Житомирщина аграрна 2024-2025 роки» був керівник фермерського господарства «Агроспівресурс» і депутат Романівської селищної ради Сергій Зінчук. Він розповів про враження від почутого у виступах учасників форуму, а також поділився власними думками. Насамперед Сергій Олександрович зауважив, що прак-

тично у кожному із виступів, які лунали під час форуму, йшлося про продовольчу безпеку не лише Житомирщини, але й держави в цілому. Адже Житомирщина із показником у 2,5 мільйона тонн зібраних із урожаю 2024 року зернових культур є дуже важливим регіоном України, який спроможний працювати ще краще. «Але до потреб аграріїв, їхніх зауважень та пропозицій держава має ставитися із максимальною увагою», – каже С. О. Зінчук. Йдеться вже не тільки про фінансову, матеріальну чи певну лобістську підтримку нашої держави, яку мають аграрії більшості європейських країн, а хоча б про граничні показники спроможності фермерських господарств, агрофірм та агропідприємств працювати без перерв чи простоїв. На думку Сергія Зінчука, будь-яка тінізація виробництва (і стосується це не лише аграрної галузі) – це підрив обороноздатності країни. Тому висновки мають бути зроблені на рівні державної політики.

Стосовно старту нового аграрного сезону, то якраз у ці дні, коли в обласному центрі збиралися учасники форуму «Житомирщина аграрна 2024-2025 роки», на полях та нивах Житомирщини йшла робота. «Два заключні тижні лютого календаря аграрії успішно використовували для розкислення (вапнування) ґрунтів», – розповідає про дії своїх колег по фермерському господарюванню С. О. Зінчук. Якраз під сніг, який вже на старті березня щедро посипався на лани агрогосподарів Житомирщини, було внесено азотні добрива. Ситуацію, яка минулої осені виявилася для посіву озимих культур дуже несприятливою, варто і можна виправляти саме тепер. Тому якраз зараз, у першу декаду березня, поки на полях зберігається нехай і невелика порція вологи, фермери-аграрії вносять добрива (сульфат амонію) для швидкого старту розкущення посівів озимих культур. Якщо у березні пройнуть хоча б два-три дощі або ж випаде ще трохи снігу, то ситуацію із посівами озимими можна буде вважати задовільною. А це вже добре. Втім, природа – штука примхлива, і до її несподіваних вибриків аграрії вже звикли. Але надія і сподівання на господарську кмітливість, на самовідданість працівників аграрної галузі, як завжди, вносять певний оптимізм.

Янгол пам'яті

Надія Бучко

Свята романівська земля...
Із півночі й сходу її зігрівають
теплі долоні широколистяних лі-
сів, а з півдня й заходу ніжним
подихом голублять вітри.

Вони романівчани: тут народилися, вирости й зустрілися. Червневий вечір огорнув їхні серця духмяним поліським ароматом, пташине дзвінгоголося торкнулося струн сердець, а зорі... зорі усміхалися-раділи їхньому щастю.

Вона чорноброва, із смолянистим кучерявим волоссям і синіми волошковими очима, а він – карокий красень, який щойно повернувся з армії.

То було красиве й чисте кохання... І травень повинчав молоде подружжя, а березень подарував донечку-сонечко Тетянку. У цій сім'ї надовго приписалося щастя – велика повага, турбота, підтримка, розуміння з першого погляду... Через чотири роки у великому коханні народився синочок Сашик.

Анна була не лише красунею, а й веселою, кмітливою, енергійною, мала аналітичний склад мислення, купалася в цифрових конструкціях, а тому без вагань вибрала професію бухгалтера. Займати посаду головного бухгалтера Романівського склозаводу, відомого виробами з кришталю навіть далеко за межами України, над якими працювало майже дві тисячі робітників, – це вже заслуговує шани й поваги. Анна Григорівна й досі має великий авторитет у Романові, хоча вже на пенсії. Чорне колись волосся покрилося білосніжною памороззю, а обличчя взялося павутиною мудрості й журби.

Володимир Костянтинович працював в органах внутрішніх справ, мав звання капітана. Це була прекрасної душі людина – високої і чистої. Він жив мудрістю: «Щасливий той, хто щасливий вдома», а тому беріг своє сімейне гніздо, шанував і цінував. А те домашнє щастя вело його у світ, і він умів бережно й відповідально ставитися до проблем кожної людини, особливо знедоленої. Авторитетний, поміркований, розважливий, високоосвічений професіонал, на жаль, пішов із життя в 52.

Неждано. Негадано. Проводжаючи кохану дружину в санаторій, раптом мовив: «Надивись на мене, бо більше не побачиш». Так і сталося. Дружина змогла доїхати додому вже на похорон.

Дітки росли в щасливій сім'ї, а тому були виховані, чемні, відповідальні, активні, добре вчилися. Батьки прищеплювали їм любов до прекрасного, а тепло своїх сердець уміти дарувати людям. Донечка Таня опанувала професію бухгалтера й пішла по маминих стопах... Патріотизм. Його від дітей цієї сім'ї не відбереш. Лише після смерті брата (за Указом Президента України

про звільнення близьких родичів у такому випадку) Таня демобілізувалася з лав ЗСУ, повернулася до мами, щоб розділити те горе-біду, яке впало на їхні долі.

Саша, Сашик, синочок... Ці оценьята кольору сумного неба з дитинства пізнавали світ спокійно, розважливо, допитливо. Він був відповідальний, і з ним було легко.

Раїса Петрівна Пожарко – учитель від Бога, спеціаліст вищої категорії із званням «старший вчитель». Високою і чистою душею вона пригорнула до свого серця сотні діток ланки початкового шкільного навчання.

Раїса Петрівна згадує: «...Саша Ілюков дисциплінований, вихований, чемний. Його любили, бо скрізь і завжди цінував справедливість, не дозволяв образ. Дуже часто учень був зосереджено-задумливий, а його погляд не по-дитячому спостережливий. На запитання, про що він думає, хлопчик відповідав коротко: «Про цей світ».

Такі дітки залишаються в пам'яті на все життя.

У шкільному колективі юнака любили, сприймали радо в різних гуртках, а от спорт – це вже хобі. Серед фотографій досі зберігається диплом управління народної освіти Житомирського облвиконкому за III місце в складі збірної команди шкіл на обласних змаганнях з футболу серед команд юнаків середніх шкіл південної зони.

Із дитинства хлопець жив мрією пізнати світ у всіх його проявах. Мріяв про море. Після школи вступив на навчання в морехідну школу у Кронштадті і 8 років прослужив на флоті в Мурманську.

Повернувшись додому, пішов працювати в приватну охорону. У тих далеких світах зародилася в його серці глибока віра в Бога. Олександр їздив по святих місцях: відвідував храми, монастирі, церкви, озеро св. Анни в Почаєві і Йосафатову долину на Вінниччині, гробницю матушки Агії в Голосієво... І пішов служити до церкви, співав на криласі, а потім став паламарем, як його прадідусь.

Із початком військових дій на півдні України пішов добровольцем в ряди АТО, а повернувшись, працював в охороні, захопився мистецтвом виробів із лози, пройшов навіть навчання в Житомирі на курсах

виготовлення виробів із лози. У Романові люди досі зберігають його чудові витвори як пам'ять. Олександр два роки працював у Чехії. Останню обірвала війна 24 лютого 2022 року. Не розраховувався, не заїхав додому, а звернувся у військкомат Львова і став бійцем зенітних військ ім. короля Данила. Нумерологія. Цифри... Вони супроводжують Анну Григорівну все життя. Мама чекала сина 13 квітня з Чехії. Так обійця. Уявляла, що відчинить хвіртку, постукає в шибку... А 13 квітня Сашу привезли додому в домовині з Попасної.

Сержант, командир бойової машини Олександр Ілюков боронив нашу Вітчизну з перших днів повномасштабного вторгнення Росії на територію України. Олександр загинув 8 квітня 2022 року під Попасною Луганської області.

14 травня 2022 року Указом Президента України Олександра Володимировича Ілюкова нагороджено (посмертно) орденом «За мужність» III ступеня.

22 грудня 2023 року у Львові, щоб вшанувати пам'ять і подвиг загиблих побратимів із 2014 року у війні з росією, рідним полеглих бійців 24 ОМБр ім. короля Данила вручили ордени «Хрест Героя». Саме таким орденом і був удостоєний полеглий із Романова сержант, командир бойової машини, наш Олександр Ілюков.

Страшна звістка про смерть нашого героя-захисника сколихнула весь Романів. А рідна мама не знала. Ніхто не смів їй сказати... Повертаючись додому, зустріла знайому. А ту ніби щось ударило: хитнулася, ледь не впала. Анна Григорівна ще й пожартувала: «Камінців у кипінню наклади – міцніше стоятимеш». І не зрозуміла... жінка жарт не підтримала – поспішила якось мовчки. Біля дому зустрів онук розгублений, і лише в хаті зрозуміла все, побачивши заплакану донечку Таню.

Упало небо, розбившись чорними скалками... Зайшлося, затремтіло материне серце. Заніміли руки. Через пелену сліз вона не бачила світу. Не бачила й похорону, не пам'ятає, хто і що казав. Вона бачила

лише свого сина в труні, його закриті очі... Не питала Бога, за що їй таке горе.

Закрила сонце над Україною чорна біда, і стали воїни на захист! ...І полетіли журавлями в небо, ставши янголами пам'яті.

Анна Григорівна зраненим птахом лине до сина... на цвинтар. Несе квіти, поливає гіркими слізьми, розмовляє зі своєю дитиною. Коли пекучий біль стає нестерпним, молиться і просить свого Сашика, щоб приснився.

Обіймаючи згорьовану неньку, він каже: «Мамо, мені тут добре. Я в родинному гнізді. Матусю, якби ти бачила, який красивий Весвіт». І все. Він не був багатослівним, зате вмів красиво мовчати.

Саша мріяв жити в дідусяв хаті. Робив ремонт. Посадив сад. Не судилося... Тепер ця вулиця носить ім'я Олександра Ілюкова.

Олександр не жив зірковим життям. Яскраво зіркою засяяв сам над небосхилом України.

Пам'ять... Вона не стирається. Вона вічна!

Гороскоп на тиждень 5 березня - 11 березня

ОВЕН
Бажання рухатися вперед велике, але ретро-Венера нагадує про незавершені питання. Будьте терплячими – незабаром ситуація стане зрозумілішою.

ТЕЛЕЦЬ
Доведеться працювати над старими ідеями, доробляти незавершене і виправляти недоліки. Пам'ятайте, що необхідно зменшити темп.

БЛИЗНЮКИ
Будьте готовими до несподіваних новин, цікавих пропозицій від роботодавців. Підходящий час для того, щоб розібратися з грошовими питаннями.

РАК
Ви на порозі важливих рішень, але поки що Всесвіт пропонує сповільнитися. Попередні справи або зв'язки можуть вимагати вашої уваги.

ЛЕВ
Будьте готові до діалогу із самим собою. Не ухвалюйте важливих рішень на емоціях. Тиждень готує вам одкровення, але поки час спостерігати.

ДІВА
На вас чекають цікаві знайомства або ідеї, які змінять ваш підхід до життя. Однак важливо зберігати реалізм і не піддаватися гарним обіцянкам.

ТЕРЕЗИ
Тиждень дає шанс закласти основу для важливих починань, але потребує дисципліни у фінансах та особистих справах. Не варто кидатися в авантюри.

СКОРПІОН
Тиждень розпочнеться з потужного енергетичного імпульсу, який підштовхне вас до активних дій. Ви відчуєте тонкі зміни у повітрі.

СТРІЛЕЦЬ
Період сприятливий для спілкування, зустрічей та розширення кола знайомств. Можуть з'явитися нові ділові пропозиції.

КОЗОРІГ
Може виникнути сильне бажання усамітнитися та розібратися зі своїми емоціями. На початку тижня можливі зміни в робочих процесах.

ВОДОЛІЙ
Цей тиждень стане часом активних дій. З'явиться шанс блиснути своїми талантами або заявити про себе у професійній сфері.

РИБИ
Тиждень буде насиченим і вимагатиме від вас максимальної зібраності. На початку тижня можуть виникнути завдання, які потребують акуратності.

Джерело: ТСН

Смачного!

Бельгійські вафлі на кефірі

Інгредієнти: 160 г борошна, ½ ч. л. соди, 1 ч. л. розпушувача, 1 яйце, 50 г цукру, 10 г ванільного цукру, 200 мл кефіру, 50 г масла.

• Змішайте 160 г просіяного борошна, ½ ч. л. соди, 1 ч. л. розпушувача.

• Окремо збийте 1 яйце, 50 г цукру, 10 г ванільного цукру. Додайте 200 мл кефіру.

• Змішайте сухі та рідкі інгредієнти до однорідності. Далі додайте у тісто 50 г розтопленого масла. Перемішайте та дайте тісту постояти хоча б 5-7 хвилин.

• Добре розігрійте вафельницю. На кожну половинку вилийте по 1-1,5 ст. л. тіста. Закрийте вафельницю та смажте вафлі по 6-7 хвилин.

• Готові вафлі подавайте з вашим смаком. Нехай смакує! медом або іншим топінгом на

Млинці на мінеральній воді без яєць

Інгредієнти: 200 г борошна, 1 ст. л. цукру, ½ ч. л. солі, 2 ст. л. олії, 500 мл мінеральної води.

• У 200 г просіяного борошна всипте 1 ст. л. цукру, ½ ч. л. солі, влийте 2 ст. л. олії та половину води – 250 мл. Ретельно розмішайте інгредієнти вінчиком, щоб не було грудочок.

• Влийте в тісто решту 250 мл мінеральної води та розмішайте вінчиком до однорідності. Лишіть тісто відпочити на 15 хвилин.

• Розігрійте пательню, знизьте вогонь до 7/9 (трішки вище середнього) та за допомогою черпака виливайте тісто на сковорідку, рівномірно розподіляючи.

• Смажте кожен млинець по 2 хвилини з кожного боку.

Джерело: klopotenko.com

5 березня середа	6 березня четвер	7 березня п'ятниця	8 березня субота	9 березня неділя	10 березня понеділок	11 березня вівторок
+ 1° + 13°	+ 4° + 15°	+ 2° + 15°	+ 2° + 15°	+ 3° + 15°	+ 3° + 16°	+ 6° + 18°
743 ТИСК, ММ	747 ТИСК, ММ	746 ТИСК, ММ	745 ТИСК, ММ	740 ТИСК, ММ	737 ТИСК, ММ	733 ТИСК, ММ

Куточок ГОРОДНИКА

Які рослини не можна удобрювати попелом і як його не можна використовувати

Правила застосування попелу в саду та городі.

Попіл – дуже корисне та універсальне добриво. Він багатий на калій та фосфор, розкислює ґрунт, покращує його структуру, відлякує шкідників та хвороби. Але не всім рослинам він корисний, та й застосовувати його потрібно обережно.

ХТО НЕ ЛЮБИТЬ ПОПІЛ

Як було сказано вище, попіл розкислює ґрунт. Звичайно, в основному всі рослини в городі віддають перевагу слабокислим, нейтральним або слабодужним ґрунтам. Однак є невелика група рослин, так звані ацидофіли, які краще ростуть у кислих ґрунтах, тому їх удобрювати попелом не рекомендується.

До них належать рододендрони, гортензія, садова азалія, верески, більшість хвойних рослин. З істівних культур кислі ґрунти люблять щавель, редис, чорниця, лохина, брусниця, журавлина, тому їх попелом також не підживлюємо.

ЯК НЕ МОЖНА ВНОСИТИ ПОПІЛ

Використовувати попіл як добриво потрібно, дотримуючись кількох правил.

1. Зберігати попіл потрібно в сухому місці. Якщо він намокне і буде зберігатися вологим, він втратить усі корисні властивості, з попелу вийде калій, який є одним із найцінніших елементів.

2. Не можна змішувати попіл з такими органічними до-

бривами, як гній, пташиний послід, тому що попіл зробить їх фактично марними, знизивши вміст азоту в них.

Зола, будучи лужною, сприяє випаровуванню азоту з органічних добрив. Азот перетворюється на газоподібний аміак і випаровується в атмосферу, знижуючи ефективність органіки. Тож золу та органічні добрива потрібно вносити роздільно і в різний час.

3. Не рекомендується поєднувати підживлення попелом і суперфосфатом, оскільки в результаті фосфор буде погано засвоюватися.

Зола містить кальцій, який може вступати в реакцію із суперфосфатом, утворюючи важкорозчинні сполуки фосфору. Це робить фосфор менш доступним для рослин.

4. Не варто вносити попіл разом з доломітовим борошном, тому що всі ці препарати знижують кислотність ґрунту. Якщо ми внесемо їх разом з попелом, вийде подвійний ефект, який може стати згубним.

Важливо контролювати рН ґрунту і вносити розкислювачі дозовано, залежно від потреби.

Багато городників люблять використовувати попіл в городі, він справжній помічник. Однак завжди потрібно дотримуватися рекомендацій, щоб своїми підживленнями не нашкодити рослині.

ДОДАВАННЯ ЦИХ КОМПОНЕНТІВ У ҐРУНТ НЕ ТІЛЬКИ РОЗПУШИТЬ ЙОГО, А Й ПРИСКОРИТЬ РІСТ РОЗСАДИ

Хороший ґрунт – запорука міцної розсади та багатого врожаю. Часто навіть купований ґрунт виявляється занадто щільним, через що розсада росте повільно, хворіє і може загинути. Щоб цього уникнути, землю перед висадкою потрібно розпушити.

Найкращий варіант – **річковий пісок**. Він робить ґрунт повітрянопроникним, не дає йому твердіти після поливу. Для розсади помідорів та перцю достатньо 500 г піску на 5 літрів землі.

Пісок для шиншил теж чудово працює. Він не тільки покращує структуру ґрунту, але й збагачує його магнієм. На 5 літрів ґрунту додають 5-7 столових ложок такого піску.

Кокосовий субстрат утримує вологу, але не дає землі ущільнюватися. Він чистий, не містить шкідників та хвороб. Достатньо 200 г на 5 літрів ґрунту.

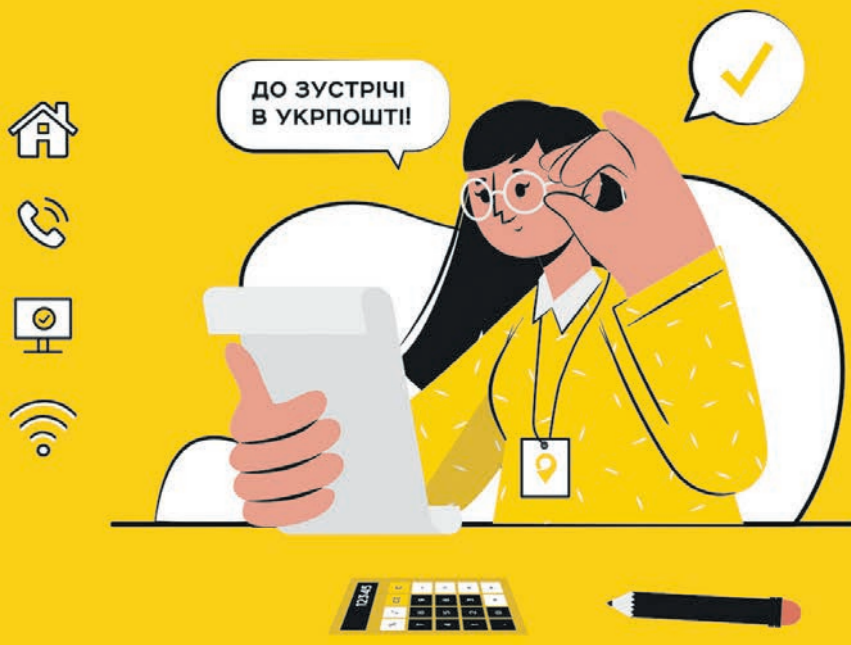
Торф також допомагає розпушити землю та насичує її корисними речовинами. Головне – використовувати варіант з нейтральною кислотністю. Знадобиться 1 кг на 5 літрів ґрунту.

Джерело: Ukr.Media

НЕ ПЕРЕПЛАЧУЙТЕ – СПЛАЧУЙТЕ РАХУНКИ В УКРПОШТІ З МІНІМАЛЬНОЮ КОМІСІЄЮ

В УКРПОШТІ — ВИГІДНО:

- комунальні, бюджетні, освітні й інші платежі з комісією від 15 грн;
- поповнення рахунків будь-яких мобільних операторів України за декілька хвилин з комісією 7 грн.

УКРПОШТА
ГОЛОВНА ПОШТА КРАЇНИ

КОНТАКТ-ЦЕНТР
0 800 300 545
WWW.UKRPOSHTA.UA

РЕКЛАМА

ТОВ ТЕХНІЧНИЙ ЛІЦЕЙ

постійно проводить індивідуальне навчання
та підвищення кваліфікації

ТРАКТОРИСТІВ-МАШИНІСТІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА.

067-410-12-15
097-675-58-35
067-799-04-27

**ПОЧАТОК ЗАНЯТЬ З МОМЕНТУ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ
НА НАВЧАННЯ.**

ПРОДАЄТЬСЯ ТОРФОБРИКЕТ

для опалення

Доставка
по домовленості
380673645617

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМИ В ГАЗЕТІ

**НАС ЧИТАЮТЬ
10 000 РОМАНІВЧАН**

**ВАРТІСТЬ РОЗМІЩЕННЯ
ОГОЛОШЕНЬ:**

- звичайне - 10 грн/тиж.
- жирним шрифтом - 15 грн/тиждень
- рекламний блок - 3 грн/см.кв

Відділ реклами: **067-412-89-81**

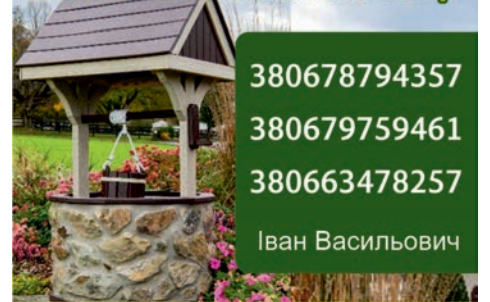
БУДМАТЕРІАЛИ

ДОШКА ПОЛА, БРУС
ВАГОНКА, РЕЙКА МОНТАЖНА

**ВСЕ
НАЙКРАЩЕ
У НАС**

Тел.: (097) 74-55-459
(096) 909-34-59

КОПАЄМО, ЧИСТИМО ТА ПОГЛИБЛЮЄМО КРИНИЦІ

380678794357
380679759461
380663478257

Іван Васильович

В наявності круги колодязні
та каналізаційні, дашки до них

10 цікавих фактів про кохання, які мають наукове підтвердження

1. Любов може призводити до депресивних станів.
2. Синдром розбитого серця – цілком реальний діагноз.
3. Закоханість – хвилинна справа.
4. Існують люди, які об'єктивно не здатні любити.
5. У жінок і чоловіків по-різному відбувається реакція на партнера.
6. Антидепресанти можуть вбити любов.
7. Почуття «пурханья» від любові – реальна історія.
8. До кохання з першого погляду більш схильні чоловіки, ніж жінки.
9. Любов зла. Існує таке поняття, як фрустрація тяжіння. Воно означає, що людина, яку кинули, починає відчувати до свого колишнього партнера ще більш сильні почуття, ніж на момент відносин. До речі, цей феномен пояснює той факт, чому розставання з труднощами переносять ті люди, від яких пішов партнер.
10. «Рожеві окуляри» закоханих мають наукове пояснення.

Джерело: UkrMedia

ВТРАЧЕНО СВИДОЦТВО ПРО ПРАВО
ВЛАСНОСТІ НА КВАРТИРУ № 8 В БУДИНКУ
№ 8А ПО ВУЛ. М. ЛИСЕНКА М.ЖИТОМИРІ
№ 57557 ВІД 26 БЕРЕЗНЯ 2008 Р., ВИДАНЕ
НА ІМ'Я МАСАНКІНА ВАСИЛЯ МИКОЛА-
ЙОВИЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ АТЕСТАТ ПРО НЕПОВНУ СЕ-
РЕДНЮ ОСВІТУ, ВИДАНИЙ СЕРЕДНЬОЮ
ШКОЛОЮ №33 В М.ЖИТОМИР, НА ІМ'Я
ЧЕРНЕНКА ВІКТОРА ВІКТОРОВИЧА,
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ СПЕЦІАЛІСТА ТА
ДОДАТОК ДО НЬОГО, АН 27742932, ВИ-
ДАНИЙ СХІДНОУКРАЇНСЬКИМ НАЦІО-
НАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ІМЕНІ ВО-
ЛОДИМИРА ДАЛЯ НА ІМ'Я МИРИНЮКА
ОЛЕКСАНДРА ВІКТОРОВИЧА, ВВАЖАТИ
НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ БАКАЛАВРА ТА
ДОДАТОК ДО НЬОГО, В15№006163, ВИ-
ДАНИЙ УКРАЇНСЬКИМ КАТОЛИЦЬКИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ НА ІМ'Я БОЛЕХІВСЬКОГО
СВЯТОСЛАВА-ВОЛОДИМИРА РОМАНОВИ-
ЧА, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ АТЕСТАТ ПРО НЕПОВНУ СЕ-
РЕДНЮ ОСВІТУ, ВИДАНИЙ ВЕЧІРНЬОЮ
ШКОЛОЮ №2 В М.ЖИТОМИР, НА ІМ'Я
ЧЕРНЕНКА ВІКТОРА ВІКТОРОВИЧА, ВВА-
ЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ БАКАЛАВРА ТА
ДОДАТОК О НЬОГО, В16068050, ВИДА-
НИЙ КРИВОРІЗЬКИМ НАЦІОНАЛЬНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ НА ІМ'Я УСТИМЕНКА
В'ЯЧЕСЛАВА ПАВЛОВИЧА, ВВАЖАТИ
НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ СПЕЦІАЛІСТА ТА ДО-
ДАТОК ДО НЬОГО, СМ29994086, ВИДАНИЙ
СУМСЬКИМ ДЕРЖАВНИМ ПЕДАГОГІЧНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ ІМ. А. С. МАКАРЕНКА НА
ІМ'Я ВОЛКА ДМИТРА ВОЛОДИМИРОВИЧА,
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ МАГІСТРА ТА
ДОДАТОК ДО НЬОГО, КВ39986485, ВИ-
ДАНИЙ НАЦІОНАЛЬНИМ ТЕХНІЧНИМ
УНІВЕРСИТЕТОМ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» НА ІМ'Я
АЗАМБАЄВА РУСЛАНА МУРАТБЕКОВИЧА,
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНЕ ПОСВІДЧЕННЯ СЕРІЯ УБД
№632920, ВИДАНЕ ВІД 12 СІЧНЯ 2023Р.,
НА ІМ'Я ТИМОЩУКА СЕРГІЯ СЕРГІЙОВИЧА,
ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ СПЕЦІАЛІСТА
ТА ДОДАТОК ДО НЬОГО, АН 47353602,
ВИДАНИЙ СХІДНОУКРАЇНСЬКИМ
НАЦІОНАЛЬНИМ УНІВЕРСИТЕТОМ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ НА ІМ'Я ПАНАІТА
ВІТАЛІЯ ВАЛЕРІЙОВИЧА, ВВАЖАТИ
НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДОДАТОК ДО ДИПЛОМА
СПЕЦІАЛІСТА, СЕРІЯ ТМ N21076668, ВИ-
ДАНИЙ ЖИТОМИРСЬКИМ ІНЖЕНЕРНО-
ТЕХНОЛОГІЧНИМ ІНСТИТУТОМ ВІД
29.06.2002Р., НА ІМ'Я БІЛОЦЬКОЇ
ОЛЬГИ ОЛЕКСАНДРІВНИ, ВВАЖАТИ
НЕДІЙСНИМ.

ВТРАЧЕНИЙ ДИПЛОМ МОЛОДШОГО
СПЕЦІАЛІСТА ТА ДОДАТОК ДО НЬОГО, СЕРІЯ
ІА АРН№007709 ВІД 26.06.1998 Р., ВИДА-
НИЙ ЖИТОМИРСЬКИМ АГРОТЕХНІЧНИМ
КОЛЕДЖОМ НА ІМ'Я СІВАЦЬКОЇ ІННИ
АНАТОЛІВНИ, ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.